

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

526. An, & qualiter hæretici, eorúmque filii ac nepotes, necnon suspecti tentùm de hæresi, incataces sint pensionis obtinendæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

Quaestio 524. An excommunicatus, irregularis & suspensus sit capax obtinendi pensionem?

1. **R**espondeo ad primum: Excommunicatus est incapax pensionis, & reservatio pensionis facta excommunicato non absoluto est nulla. Ventrigl. *to. 2. annot. 11. §. 1. n. 18.* Paris. *l. 4. q. 3. n. 48.* Castrop. *loc. cit. n. 7.* Garc. *p. 1. c. 5. n. 130.* citans Suar. *to. 5. d. 13. §. 1. n. 9.* Tolet. *in sum. l. 1. c. 13.* Gig. *de pens. q. 14.* Rebuffi. *in concord. vir. de excom. Sayr. de cens. l. 2. c. 5. n. 15.* &c. uti id patet ex eo, quod, dum alicui reservatur à Papa pensio, regulariter apponi consueverat clausula: *reque absolventes* &c. qua pensionarius à quacunq; excommunicatione, suspensione & interdicto absolvitur, ad effectum dictae reservationis consequendum; quod necessarium non esset, si hæc censura non redderet incapacem. Castrop. *loc. cit.* Azor. *p. 2. l. 8. c. 7. q. 2.* Multo que minus reservari potest pensio illi, qui per annum inforiduit in excommunicatione. Paris. *loc. cit. n. 54.* Hinc jam excommunicatus talis non facit fructus suos, nec lucratur redditus pensionis pro tempore, quo fuit excommunicatus, sicut beneficiatus excommunicatus fructus beneficii tempore excommunicationis non lucratur. Garc. *loc. cit. n. 131.* citans Suar. *ubi ante.* & Rot. *in Valent. pens. 31. Jan. 1600.* Atque ita etiam titularis non tenetur solvere pensionem pro illo tempore, & si solveret ignoranter, potest eam repetere, & tenetur pensionarius ei restituere. Garc. *ibid. n. 133.*

2. Limitatur tamen responsio primo, ut non procedat in pensione reservata in stipendium pro servitio temporali uti laico. Garc. *loc. cit. n. 134.* citans Ledesm. *in sum. de excomm. difficult. ult.* contra Suar. *loc. cit.* Limitatur secundò, ut non procedat, dum excommunicatus est absolutus ad effectum consequendi pensionem per memoratam clausulam. Paris. *loc. cit. n. 53.* Ventrigl. *loc. cit. n. 19.* Quæ tamen clausula non extenditur ex mente Papæ ad excommunicatum inforidescens per annum in excommunicatione. Paris. *n. 57.* Ventrigl. *loc. cit. n. 19.* citans præter alios Theod. *de Rub eis in singul. Rot. to. 2. p. 4. concl. 414. nu. 6.* qui etiam *n. 7.* addat, talem clausulam non operari ex regula Cancellariæ ad favorem scienter excommunicati ultra 4. menses.

3. Respondeo ad secundum: quantum attinet ad sententiam communiorem, videtur irregularis quoque incapax esse pensionis obtinendæ. Ita absolute tenent Paris. *l. 4. q. 3. n. 37.* Ventrigl. *loc. cit. nu. 20.* Barb. *juris Eccles. l. 3. c. 11. n. 46.* citans Nav. *conf. 63. n. 5. de simon. & conf. 44. n. 3. de homicid.* qui testetur esse communem & de stylo Curie. Zerol. *in pr. Ep. p. 2. v. irregularit. §. 9. & v. pensio. §. 6.* Ugo. *lin. de irregul. c. 65. §. 1.* Sayr. *de cens. l. 6. c. 2. n. 22.* pro qua sententia citatur quoque à Castrop. *loc. cit. n. 8.* Molin. *de just. tr. 3. d. 78. n. 2.* Lessl. *l. 2. c. 34. n. 203.* & Rot. *in Roman. pens. 17. Jun. 1603.* Sed neque clausulam dictam: *reque absolventes* &c. valere in ordine ad absolvendum ab irregularitate, utpote à qua absolvi non videtur velle Papa, nisi id exprimat, tradit Paris. *loc. cit. n. 41.* Veruntamen, quia, ut testatur Garc. *p. 1. c. 5. n. 136.* Castrop. *loc. cit. n. 8.* & apud illos Emman. *sa. v. homicida. n. 21.* Suar. *de cens. d. 44. f. 4. n. 39.* S. Congregatio Concil. *super c. 7. sess. 14. Trid.* declaravit, homicidam voluntarium non esse incapacem pensionis, si ve decretum illud Trid. *loc. cit.* quod loquitur de incapacitate beneficiorum, in qua sunt homicidæ, non extendi ad pensionem, tenent cum Suar. *loc. cit.* à fortiori id locum habere in alia quavis irregularitate, ac ea de causa sustineri

posse, reservationem factam irregulari, licet beneficiorum incapaci; eò quòd, ut Castrop. in iis, quæ à jure positivo dependent, iis declarationibus standum sit, si ve ut Garc. *n. 138.* quòd licet declaratio illa patiatur difficultatem, standum tamen ei sit propter auctoritatem S. Congregationis, cujus declarationes sunt necessariæ, & vim legis habent. Quamvis & Castrop. independenter à dicta declaratione asserat *sub initium. n. 8.* si standum sententia probabiliori, quam tradiderat de irregularitate in principio; nimirum irregularem non esse ita incapacem beneficii, ut collatio ei facta sit irrita, à fortiore neque illum pensionis incapacem esse.

4. Medium ferè quid in hoc puncto tenet Filiuc. *in append. posthu. tr. 42. q. 11.* ubi: quòd irregularitas ex natura, seu per se spectata non facit collationem beneficii vel pensionis nullam, sed ad summum illicitam; ratione tamen subreptionis, quæ intervenit in gratia petenda, dum irregularitas tacetur, facit imperationem pensionis nullam, non ex oppositione immediata ipsius irregularitatis cum gratia facta, sed ex defectu consensûs conferentis, tunc verò suppressionem irregularitatis non censerit facere subreptionem, si irregularitas existimetur de facili dispensabilis, & mox dispensanda, & hinc gratiam non fore nullam, eò quòd censetur adesse consensûs reservantis. Verum cum his non videtur coherere, quod addit; hoc ipsum videtur definire Congregatio Concilii, declarans incapacitatem illam ad beneficia ratione homicidii non extendi ad pensiones; si enim definit per hoc Congregatio, irregularitatem non inducere incapacitatem ad beneficia, quomodo ea subicità, seu non expressâ causabit subreptionem, & sic nullitatem?

5. Atque ex his patet responsio ad quaestionem illam: num irregularis (idem est de alio inhabili) pensionem consecutus, obtentâ dein dispensatione & habilitatione, indigeat novâ collatione. Nam, si reservatio pensionis facta irregulari fuit invalida, obtentâ dispensatione, ut possint ei reservari pensiones, egebit novâ reservatione. Filiuc. *in append. posthu. tr. 42. c. 3. q. 11.* si verò reservatio prior non fuit invalida, subsecutâ dispensatione non egebit novâ reservatione, ut idem Filiuc. sed melius dicitur, tam dictam dispensationem, quam novam reservationem fore supervacaneam.

6. Respondeo ad tertium: suspensum à beneficio non secus ac excommunicatum incapacem esse pensionis, & factam ei reservationem esse nullam. Castrop. *l. c. n. 7.* pariformiter de hoc, ac de excommunicato loquens; adeò que & sub limitatione illa: nisi absolutus in literis reservationis per dictam clausulam: *absolventes re.* Ventrigl. *l. c. n. 18.* distinguens inter suspensum per decretum seu sententiam hominis, & suspensum per constitutionem, & de hoc id admittens, & de priore negans juxta opinionem Suar. *de cens. to. 5. d. 27. f. 1. n. 15.* de quo vide dicta hac in parte supra, de inhabilitato in genere ad beneficia.

Quaestio 525. An accusatus de crimine reservare possit sibi pensionem?

Respondeo de hoc satis dictum supra, ubi, quoniam possint resignare beneficia. Vide Corrad. *in pr. benef. l. 5. c. 1. n. 8.*

Quaestio 526. An, & qualiter heretici, eorumque filii ac nepotes, nec non suspecti tantum de heresi, incapaces sint pensionis obtinendæ?

Respon.

1. **R**espondeo ad primum: Hæreticos esse incapaces pensionis. Ventrigl. to. 2. annot. 11. §. 1. n. 21. citans Gig. de pens. q. 9. 1. n. 9. Ricciull. de jure personar. l. 6. c. 14. Felin. in c. ad audientiam. de rescrip. l. 2. in princip. Rot. in Conchens. pens. 2. 4. Octob. 1594.

2. Respondeo ad secundum: Idem extendi ad filios nepotes hæreticorum, Ventrigl. l. c. Barb. juris Eccles. l. 3. c. 11. n. 43. loquens expressè de pensionibus imposterum ab iis obtinendis. ac citans pro hoc Sanch. in decal. to. 1. l. 2. c. 28. n. 35. & 36. Farinac. de heres. q. 191. §. 2. n. 9. Sanctarell. Squill. & c. ac dicens, in materia hæresis pensionem accipiatè sumpto hoc vocabulo. Garc. p. 11. c. 10. n. 74. ubi etiam ex Lamb. de jurep. p. 1. l. 2. q. 9. a. 6. sub n. 7. & Gonz. gl. 15. n. 67. id intelligendum ait, de pensionibus jam prius ab istis filiis obtentis.

3. Respondeo ad tertium negativè: cum suspècti tantum de hæresi nequidem contrahant inhabilitatem ad beneficia vel officia Ecclesiastica. Ventrigl. l. c. n. 21. citans Ugolin. de heresi. c. 28. n. 4. Sanch. in decalog. l. 2. c. 27. n. 29. Lott. l. 1. q. 43. à n. 31. & plures alii apud Farinac. loc. cit.

Questio 527. An, & qualiter pensio constitui nequeat exteris?

1. **R**espondeo ad primum: Dum ex privilegio aliquo exteri capaces non sunt beneficiorum in regno aliquo, videntur quoque incapaces in ibi habendi pensiones; cum eadè ratio militet in pensionibus, quæ in beneficiis, Barb. juris Eccles. l. 3. c. 11. n. 44. citans Covar. qq. pract. c. 36. n. 9. Baldell. th. mor. l. 5. d. 33. n. 22. ac præcipuè Salzedo, in leg. polit. l. 2. c. 16. per tot.

2. Respondeo ad secundum ex Lott. l. 1. q. 36. n. 90. ubi is ait; plerumque reservat Papa pensiones super beneficiis quarundam provinciarum, in quibus viget pragmatica, ne pensiones referrentur ad favorem exteriorum, tuncque pensionem reservat ad favorem & vitam alicujus curialis originarii illius provincie, ad commodum tamen alterius extranei, quem judicat bene meritum; neque enim juri repugnat, quòd jus pensionis sit penes unum, & sic salvetur pragmatica illa, commoditas autem sit penes alium, ut sic pensio habeat mensuram justitiæ ex qualitate personæ, cujus intuitu motus est Papa. neque tamen etiam moriente naturali illo evanescit gratia respectu personæ contemplata, quia hoc casu titularis se obligat solvere pensionem, dato etiam fidejussore, & scedulâ bancariâ, statis temporibus, quousque pensionarius vixerit. vide de hoc ulterius Lott. à n. 92. Item Castrop. de benef. d. 1. p. 11. §. 10. n. 2. ubi is: solet Pontifex pensionem in beneficiis Hispanis Italo concedere, sed quia ipse Italus nomine proprio obtinere pensionem non potest, ob leges regias & pragmaticas sanctiones, quarit Hispanum, qui pensionem proprio nomine recipiat, & ei obligetur pensionem reddere. Et quidem difficultate non caret, hanc reservationem validam esse; quia est in fraudem & derogatione privilegii remuneratorii à sede Apostolica concessi regni Hispaniæ, ut nullus exterius neque pensionem, neque beneficii Ecclesiastici cum ibidem habere possit, cui privilegio videtur derogari, coacta Italo omni commoditate pensionis, tamen in capite Hispani imponatur, quia nomine tenus tantum imponitur, & fortè ob hanc causam Itali à beneficiario Hispano scedulam bancariam exigunt de solutione Romæ faciendâ; timent enim beneficiarii legibus regni & privilegio regali negaturum solutionem, quod ne contingat, supradicti

P. Leuren. Fori Benef. Tom. III.

etiam obligatione præcavent. Concesso itaque validam esse hanc reservationem, vel quia Papa dispensat supra dicto privilegio; vel quia privilegium est, ne exteri beneficium & pensionem jure & titulo proprio in regnis Hispaniæ obtineant, non autem, quòd non obtineant beneficii aut pensionis commoditatem & c.

Questio 528. An pensio imposita beneficio regulari reservari possit seculari?

Respondeo: Clericus secularis non est capax pensionis constitutæ in fructibus monasterii aut alterius beneficii regularis, ex quo non est capax illius beneficii, à qua capacitate beneficii obtinendi capacitate hanc pensionis metimur. ita Lott. l. 1. q. 40. n. 117. citans Gamb. de pot. leg. l. 6. n. 24. 1. ac præcipuè Rot. in Nolan. pens. 10. Jan. 1610. Quamvis dictam rationem responsionis rejiciat n. 130. juxta dicta à nobis supra ex eodem; dum non sequitur, non est capax beneficii, non est etiam capax pensionis super eo beneficio constitutæ.

Questio 329. An regularis seu religiosus capax sit pensionis constitutæ super beneficio seculari?

1. **R**espondeo: Illum illius capax non esse citra Papæ specialem circa hoc consensum & dispensationem. Corrad. in pr. benef. l. 1. c. 5. n. 224. Garc. p. 1. c. 5. n. 139. Castrop. cit. p. 11. §. 3. n. 9. citans Zerol. in pr. Episc. p. 1. v. beneficium. Sanch. l. 7. in decal. c. 29. n. 94. Zech. de benef. & pens. c. 11. n. 7. Mandol. de signat. grat. rit. de pens. Barb. juris Eccles. l. 3. c. 11. n. 43. Lott. l. 1. q. 40. n. 117. Idque etiam si admitteretur, regulares quandoque sine Papæ dispensatione capaces esse beneficii curati secularis; nam ex eo inferri adhuc non potest, eos similiter capaces pensionis in beneficio curato seculari constitutæ; quia de beneficio curato providentur ob necessitatem Ecclesiæ, ne fideles remediis ad salutem destituantur, quæ necessitas in reservatione pensionis non procedit. Castrop. l. c. ex Sanch. l. c. sic Lott. l. 1. q. 36. à n. 27. in specie de militibus S. Joannis Hierosolymitani tradit, quòd, quia regulares & religiosi sunt, incapaces sunt obtinere pensiones super fructibus beneficiorum secularium, seu quæ confueverunt secularibus provideri: idque sive sint fratres milites, sive sint fratres Capellani; cum tam hi, quam isti sint regulares, etsi distinguantur ratione ordinis, & alii dicantur constituti in ordine militari, alii in ordine clericali. An verò pari modo incapaces sint dictæ pensionis aliorum ordinum militarium milites, puta S. Jacobi, ex eo; quòd licet propriè regulares & religiosi non sint, cum tria vota substantialia religionis non emittant, sed vivant in conjugio, sint tamen regulares minùs propriè & largè, ob quandam modum regularem vivendi, & quatenus participant in aliquibus, quæ ad statum veræ religionis pertinent, ut ait Lott. l. c. n. 32. 33. & 34. unde & dicantur personæ Ecclesiasticæ, & forum Ecclesiasticum sortiantur, ut idem Lott. n. 35. & 36. an, inquam, ii propter dictum statum suum saltem analogicè regularem pensiones constitutas in beneficiis secularibus obtinere nequeant, non definit *ibidem* Lott. sed l. 1. q. 40. à n. 203. de quo vide dicenda inferius, ubi, qualiter per matrimonium extinguatur pensio.

2. Sic in specie de religiosis societatis Jesu tradit Tond. qq. benef. p. 3. c. 196. nu. 22. quòd etiam post vota biennii tam beneficiorum secularium quam pensionum sunt incapaces non secus ac alii religiosi; cum per dicta vota non minùs efficiantur religiosi.

Y 3

religiosi